

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๙๗ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการปฏิบัติการเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๕ บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจำนวน ๓๙๗ คน จำแนกตาม เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=๓๙๗)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๒๔๓	๖๑.๒
หญิง	๑๕๔	๓๘.๘
รวม	๓๙๗	๑๐๐.๐
๒. อายุ		
ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๔๓	๑๐.๘
๒๑ - ๓๐ ปี	๑๐๔	๒๖.๒
๓๑ - ๔๐ ปี	๑๕๐	๓๗.๘
๔๑ - ๕๐ ปี	๘๗	๒๑.๙
๕๑ ปีขึ้นไป	๑๓	๓.๓
รวม	๓๙๗	๑๐๐.๐
๓. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒๕๐	๖๓.๐
ปริญญาตรี	๑๐๐	๒๕.๒
สูงกว่าปริญญาตรี	๔๗	๑๑.๘
รวม	๓๙๗	๑๐๐.๐
๔. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๒๗๔	๖๙.๐
๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๗๖	๑๙.๑
๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๔๒	๑๐.๖
มากกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท	๕	๑.๓
รวม	๓๙๗	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน ๒๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๒ รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ ผู้ที่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี จำนวน ๑๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๘ รองลงมาคือ ผู้ที่มีอายุอยู่ระหว่าง ๒๑ - ๓๐ ปี จำนวน ๑๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๒ และน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๒๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๐ รองลงมาคือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๒ และน้อยที่สุดคือ มีระดับการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘

รายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๐ รองลงมาคือ ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๑ และน้อยที่สุดมีรายได้ต่อเดือนที่มากกว่า ๒๐, ๐๐๐ บาท จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๓

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปฏิบัติการเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปฏิบัติการเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวม และรายด้าน ได้แก่ การส่งเสริมคุณธรรม การส่งเสริมจริยธรรม

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีบทบาท

พระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โดยภาพรวม

(n=๓๙๗)

บทบาทพระสงฆ์ด้านส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	๓.๗๔	๐.๔๔๐	มาก
๒. ด้านการส่งเสริมจริยธรรม	๓.๔๘	๐.๓๓๗	ปานกลาง
รวม	๓.๖๑	๐.๓๔๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๖๑, S.D. = ๐.๓๔๕) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีบทบาท

พระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านการส่งเสริมคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.440) ส่วนด้านการส่งเสริมจริยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.337)

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาท

พระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ด้านการส่งเสริมคุณธรรม

(n=347)

ข้อที่	ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพงดงามน่าเลื่อมใสศรัทธาแก่สาธุชน	3.77	0.681	มาก
๒.	เป็นผู้ที่มีความเพียรพยายาม ใฝ่เรียนรู้ ขยันอดทน เสียสละ มั่นคงในการสร้างชาติ	3.87	0.634	มาก
๓.	เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความยุติธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี	3.89	0.716	มาก
๔.	เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพระสงฆ์และประชาชน	3.90	0.718	มาก
๕.	จัดให้มีการฝึกอบรมพระวิทยากรเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา	3.45	1.076	ปานกลาง
๖.	เป็นผู้ที่มีความสามารถในการนำความรู้ในสาขาต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการสื่อธรรมะ	3.74	0.567	มาก
๗.	เป็นผู้ที่มีเทคนิควิธีการโน้มน้าวใจในการสื่อธรรมะทำให้ผู้อ่าน ผู้ฟังเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา	3.67	0.591	มาก
๘.	มีการเชิญชวนประชาชนทั่วไปเข้ามาฟังธรรมในโอกาสวันสำคัญต่างๆ	3.92	0.598	มาก
๙.	จัดให้มีโครงการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ภายในวัด ชุมชน แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป	3.58	0.566	มาก
๑๐.	มีการเชิญชวนประชาชนทั่วไปเข้ามาปฏิบัติธรรมในโอกาสวันสำคัญต่างๆ	3.62	0.665	มาก
	รวม	3.74	0.440	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการส่งเสริมคุณธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.440)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการส่งเสริมคุณธรรมในเรื่องมีการเชิญชวนประชาชนทั่วไปเข้ามาฟังธรรมในโอกาสวันสำคัญต่างๆเป็นอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.558) รองลงมาคือ เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพระสงฆ์และประชาชน ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.718) และระดับสุดท้ายคือ จัดให้มีการฝึกอบรมพระวิทยากรเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.076)

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาท

พระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ด้านการส่งเสริมจริยธรรม

(n=๓๙๗)

ข้อที่	ด้านการส่งเสริมจริยธรรม	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑.	การเปิดโอกาสทุกคนได้ซักถามปัญหาต่างๆ เป็นประจำ	๓.๒๖	๐.๗๐๘	ปานกลาง
๒.	การส่งเสริมให้นำหลักพระพุทธศาสนามาใช้ในการแก้ปัญหา	๓.๖๒	๐.๕๗๒	มาก
๓.	การเสนอแนะให้ทางโรงเรียนติดตั้งตู้เพื่อแสดงความคิดเห็นและปัญหาต่างๆ	๓.๑๒	๐.๗๐๑	ปานกลาง
๔.	การร่วมมือกับทางชุมชนในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น	๓.๔๒	๐.๕๘๘	ปานกลาง
๕.	การเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อธรรมะในระหว่างการสอนธรรม	๓.๗๔	๐.๗๓๖	มาก
๖.	การสอนธรรมในแต่ละครั้งมีความน่าสนใจและ ง่ายต่อความเข้าใจเนื้อหา	๓.๖๗	๐.๖๗๐	มาก
๗.	การให้คำปรึกษากับทุกคนเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา	๓.๖๘	๐.๖๓๗	มาก
๘.	การให้คำปรึกษาด้านจิตใจกับผู้ที่สงสัย	๓.๒๖	๐.๗๓๓	ปานกลาง
๙.	การให้คำปรึกษากับทางโรงเรียนในการแก้ไข ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม	๓.๗๖	๐.๕๘๕	มาก
๑๐.	การเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ปรึกษาสอบถามธรรมะ ทุกกรณี	๓.๓๒	๐.๖๕๖	ปานกลาง
รวม		๓.๔๘	๐.๓๓๗	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริม
คุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการส่งเสริมจริยธรรม โดยรวม
อยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}$ = ๓.๔๘, S.D = ๐.๓๓๗)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการส่งเสริมจริยธรรมในเรื่อง การให้คำปรึกษากับทางโรงเรียนในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นลำดับสูงสุด($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.585) รองลงมาคือ การเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อธรรมะในระหว่างการสอนธรรม ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.736) และระดับสุดท้ายคือการเสนอแนะให้ทางโรงเรียนติดตั้งตู้เพื่อแสดงความคิดเห็นและปัญหาต่างๆ ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.701)

๔.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ ๑-๖ ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มี เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๕ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ

(n=๓๙๗)

บทบาทพระสงฆ์ด้านส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรม	เพศ				t	Sig.
	ชาย (๒๔๓ คน)		หญิง (๑๕๔ คน)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการส่งเสริมคุณธรรม	๓.๗๕	๐.๔๔๒	๓.๗๒	๐.๔๓๗	๐.๕๖๑	๐.๕๗๕
ด้านการส่งเสริมจริยธรรม	๓.๔๗	๐.๓๒๖	๓.๔๙	๐.๓๕๔	-๐.๔๑๗	๐.๖๗๗
รวม	๓.๖๑	๐.๓๔๑	๓.๖๐	๐.๓๕๒	๐.๑๕๔	๐.๘๗๘

จากตารางที่ ๔.๕ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ t-test แบบข้อมูล ๒ กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า ประชาชนที่มี เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มี เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มี รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกันในการส่งเสริมจริยธรรม ส่วนในด้านการส่งเสริมคุณธรรมประชาชนที่มี รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกัน

ดังนั้น จึงได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด(Lest Significant Different: LSD) ดังตารางที่ ๔.๙ - ๔.๑๐

ตารางที่ ๔.๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยภาพรวม

(n=๓๙๗)

รายได้ต่อเดือน	$\bar{X}$	รายได้ต่อเดือน			
		ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	มากกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท
		๓.๖๓	๓.๕๖	๓.๕๔	๓.๙๒
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๓.๖๓	-	๐.๐๗	๐.๐๙	-๐.๒๙
๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๕๖	-	-	๐.๐๒	-๐.๓๖*
๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๕๔	-	-	-	-๐.๓๘*
มากกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๙๒	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท และประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง ๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการส่งเสริมจริยธรรมน้อยกว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของบทบาท
พระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ด้านการส่งเสริมจริยธรรม

(n=๓๔๗)

รายได้ต่อเดือน	$\bar{X}$	รายได้ต่อเดือน			
		ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	มากกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท
		๓.๕๑	๓.๔๑	๓.๔๐	๓.๗๔
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๓.๕๑	-	๐.๑๐*	๐.๑๑	-๐.๒๓
๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๔๑	-	-	๐.๐๑	-๐.๓๓*
๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๔๐	-	-	-	-๐.๓๔*
มากกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๗๔	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท มีความ
คิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ด้านการส่งเสริมจริยธรรมมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง ๕,๐๐๑ -
๑๐,๐๐๐ บาท

ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาทและประชาชนที่มีรายได้
ต่อเดือนระหว่าง ๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริม
คุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการส่งเสริมจริยธรรมน้อยกว่า
ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๑ ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ ๑-๕

สมมติฐาน ที่	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	สถิติทดสอบ	ค่าระดับ นัยสำคัญ	ผลการทดสอบ สมมติฐาน	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
๑	เพศ	บทบาท	T - test	๐.๐๕		/
๒	อายุ	บทบาท	F-test	๐.๐๕		/
๓	ระดับการศึกษา	บทบาท	F-test	๐.๐๕		/
๔	รายได้ต่อเดือน	บทบาท	F-test	๐.๐๕	/	/

จากตารางที่ ๔.๑๑ สรุปได้ว่า ประชาชนที่มี เพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านการส่งเสริมคุณธรรม และด้านการส่งเสริมจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติ

ประชาชนที่มี เพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านการส่งเสริมคุณธรรม และด้านการส่งเสริมจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติ

ประชาชนที่มี อายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านการส่งเสริมคุณธรรม และด้านการส่งเสริมจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติ

ประชาชนที่มี ระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านการส่งเสริมคุณธรรม และด้านการส่งเสริมจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติ

ประชาชนที่มี รายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในด้านการส่งเสริมคุณธรรม ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติ ส่วนด้านการส่งเสริมจริยธรรมมีความคิดเห็นต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชน ต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๒ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการส่งเสริมคุณธรรม

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ขาดความรู้ความเข้าใจจากงานที่ปฏิบัติ	๗๖ คน	๑๙.๑๔
๒.	ปัญหาความร่วมมือจากหน่วยงานและขาดแคลนบุคลากร	๖๕ คน	๑๖.๓๗
๓.	ขาดบุคลากรที่จะมาปฏิบัติหน้าที่	๔๓ คน	๑๐.๘๓
๔	ปัญหาเรื่องเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรไม่มีความแน่ชัด	๖๗ คน	๑๖.๘๗

จากตารางที่ ๔.๑๒ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ ขาดความรู้ความเข้าใจจากงานที่ปฏิบัติ จำนวน ๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๑๔ รองลงมา ปัญหาเรื่องเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรไม่มีความแน่ชัด จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๗ และ ปัญหาความร่วมมือจากหน่วยงานและขาดแคลนบุคลากร จำนวน ๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๗ น้อยที่สุดคือ ขาดบุคลากรที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ จำนวน ๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘๓

ตารางที่ ๔.๑๓ ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา **ด้านการส่งเสริมคุณธรรม**

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ควรหาบุคลากรที่มีคุณภาพ เพื่อปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ	๖๘ คน	๑๗.๑๒
๒.	ควรมีความช่วยเหลือหน่วยงานและส่งเสริมบุคลากรให้มีคุณภาพ	๗๔ คน	๑๘.๖๔
๓.	ควรจัดอบรมบุคลากรให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	๓๗ คน	๙.๓๑
๔	ควรจัดเวลาให้เหมาะสมกับการทำงานที่รับผิดชอบ	๕๕ คน	๑๓.๘๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาคือ ควรมีความช่วยเหลือหน่วยงานและส่งเสริมบุคลากรให้มีคุณภาพ จำนวน ๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖๔ รองลงมา ควรหาบุคลากรที่มีคุณภาพ เพื่อปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ จำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๒ และ ควรจัดเวลาให้เหมาะสมกับการทำงานที่รับผิดชอบ จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘๕ น้อยที่สุดคือ ควรจัดอบรมบุคลากรให้มีคุณภาพและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน จำนวน ๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๑

ตารางที่ ๔.๑๔ ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการส่งเสริมจริยธรรม

ลำดับ	ปัญหา อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
๑.	ปัญหาความช่วยเหลือ ความร่วมมือที่เพียงพอ	๖๗ คน	๑๖.๘๗
๒.	ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน และอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่ไม่เพียงพอ	๕๖ คน	๑๔.๑
๓.	ปัญหาเรื่องของเวลาในการปฏิบัติงานมีความต่างกันและไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่	๖๓ คน	๑๕.๘๖
๔	เวลาเรียนและเวลาการที่จะไปปฏิบัติน้อยเกินไป	๔๗ คน	๑๑.๘๓

จากตารางที่ ๔.๑๔ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ ปัญหาความช่วยเหลือ ความร่วมมือที่เพียงพอ จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๗ รองลงมา ปัญหาเรื่องของเวลาในการปฏิบัติงานมีความต่างกันและไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๘๖ และ ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน และอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่ไม่เพียงพอ จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๑ น้อยที่สุดคือ เวลาการที่จะไปปฏิบัติน้อยเกินไป จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘๓

ตารางที่ ๔.๑๕ ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา **ด้านการส่งเสริมจริยธรรม**

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
๑.	เจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงาน ควรให้ความช่วยเหลืออย่าเต็มความสามารถ	๕๔ คน	๑๓.๖
๒.	ควรทำหน้าที่ให้มีคุณภาพ หาสิ่งใหม่ๆ มาเสนอ	๕๘ คน	๑๔.๖
๓.	ควรมีความร่วมมืออย่างจริงจัง และตั้งใจเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ	๗๙ คน	๑๙.๘๙
๔	ควรเพิ่มเวลาเรียน ปฏิบัติ และจัดกิจกรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	๖๕ คน	๑๖.๓๗

จากตารางที่ ๔.๑๕ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาคือ ควรมีความร่วมมืออย่างจริงจัง และตั้งใจเพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ จำนวน ๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๘๙ รองลงมา ควรเพิ่มเวลาเรียน ปฏิบัติ และจัดกิจกรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วม จำนวน ๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๗ และ ควรทำหน้าที่ให้มีคุณภาพ หาสิ่งใหม่ๆ มาเสนอ จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖ น้อยที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงาน ควรให้ความช่วยเหลืออย่าเต็มความสามารถ จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖

๔.๕ บทสัมภาษณ์บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บทสัมภาษณ์เรื่อง “บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ประกอบด้วยประเด็นการสัมภาษณ์จำนวน ๒ ตอน ๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ๒. บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปบทสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน ๖ ท่านดังต่อไปนี้

๑. ท่านคิดว่าปัจจุบันสังคมไทยมีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างไร

สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปมากในด้านสภาพสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ แนวความคิดและการกระทำมีการแข่งขันและหันเข้าหาวัตถุนิยมมากขึ้น ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตแปรเปลี่ยนไปโดยสิ้นเชิง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเช่นนี้ก่อให้เกิดความ เห็นแก่ตัว ขาดคุณธรรม และจริยธรรมมากขึ้นทุกปี ฉะนั้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ใน ภาวะที่สังคมมีการแข่งขันกันสูง จึงต้องเริ่มต้นกันที่จริยธรรมส่วนบุคคล หาไม่แล้ว มนุษย์ในสังคมใหม่ก็จะไหลไปตามกระแสสังคมของ วัตถุนิยมจนลืมคุณธรรมจริยธรรม อันดีงามของเราไป สถาบันต่าง ๆ ในสังคมต่างตระหนักถึงปัญหา ทางสังคม และความสำคัญในการเร่งพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้บังเกิดแก่บุคคลทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กับเด็กในวัยเรียนสมควรได้รับการวางพื้นฐานทางจริยธรรมให้เข้มแข็งที่สุด เพื่อเด็กเหล่านั้น จะได้ เจริญเติบโตเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในภายภาคหน้า^๑

๒. ท่านคิดว่าพระสงฆ์มีบทบาทในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในเรื่องใดบ้าง

ในปัจจุบัน พระสงฆ์ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมจริยธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา โดยการเผยแพร่ด้านศีลธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนแม้ในกิจกรรมการเผยแพร่ต่าง ๆ ก็มุ่งที่จะ ช่วยอบรมจริยธรรมศีลธรรมแก่นักเรียน นักศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งตรงตาม หลักธรรมและคำสั่งสอน ของพระพุทธเจ้าที่ได้กล่าวถึงบทบาทของพระสงฆ์ต่อสมาชิก ในสังคมว่า พระสงฆ์ควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้^๒ บทบาทด้านการศึกษาคือ พระสงฆ์ต้อง ให้การสั่งสอนอบรมแก่ผู้อื่นให้ดำรงชีวิตได้ด้วยดี ซึ่ง พระสงฆ์ต้องอาศัยความรู้ทางโลก และทางธรรม ด้านการเผยแพร่คือ การให้การสนับสนุนกิจกรรม

^๑สัมภาษณ์, นายโอด สะวิยมาส, บ้านมณฑลประสิทธิ์ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๖ กันยายน ๒๕๕๕.

^๒สัมภาษณ์, นางศรีณรัตน์ พิวัชรเบญจกุล, บ้านมณฑลประสิทธิ์ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๘ กันยายน ๒๕๕๕.

การช่วยให้มีการ ประพฤติธรรมปฏิบัติธรรมอันเป็นประโยชน์แผ่ไปในสังคมและด้านการสงเคราะห์คือ การที่พระสงฆ์ต้องให้คำแนะนำปรึกษา แก่ผู้อื่นทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ สงเคราะห์ทางจิต ซึ่งถือเป็นหน้าที่โดยหลักของพระสงฆ์ เมื่อพระสงฆ์ได้นำเอา บทบาททั้งสามด้านไป ปฏิบัติ ย่อมทำให้พระสงฆ์เป็นผู้นำทางจิตใจที่ดี^๓

๓. พระสงฆ์ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีบทบาทในการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ในด้านใดบ้าง

บทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของพระสงฆ์ในอำเภอวังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา สามารถแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ (๑) ด้านการสั่งสอนอบรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม สอนอบรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนในโรงเรียน และพระสงฆ์ให้การสั่งสอน อบรม แก่นักเรียนมากกว่าสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง วิธีการสั่งสอนอบรมของพระสงฆ์ ส่วนมากเข้ามา เป็นครูสอนจริยศึกษาประจำในโรงเรียน รองลงมาคือ เป็นวิทยากรรับอาราธนามาแสดง ธรรมเทศนา หรือแสดงปาฐกถาธรรมในโรงเรียนตามโอกาสพิเศษ เช่น วันไหว้ครู (๒) ด้านการให้คำแนะนำปรึกษา ปัญหาเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่ประชาชนและ นักเรียน โดยพระสงฆ์จะให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับปัญหาทางด้านคุณธรรมจริยธรรมที่ ตรงกับคุณธรรม ๓๐ ประการ ในเรื่องความ กตัญญูกตเวทิมากที่สุด รองลงมาคือ ความเมตตา กรุณา อุเบกขา การให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาทั่วไป พระสงฆ์ได้ให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ คือ ปัญหาครอบครัว ที่ให้คำแนะนำปรึกษามากที่สุดเกี่ยวกับเรื่องสภาพแวดล้อมทางบ้านไม่ดี เช่น มีแหล่งมั่วสุมการพนัน มีขโมย (๓)ด้านการเป็นสื่อกลางระหว่างวัดกับประชาชน การกิจกรรมวัน สำคัญทางศาสนา ที่พระสงฆ์ให้การชักชวนแก่สมาชิกในชุมชน ได้แก่ กิจกรรมวันวิสาขบูชา และรองลงมาคือ วันมาฆบูชา และวันอาสาฬหบูชา การตักบาตร การฟังเทศน์ และการจัดบวช สามเณรภาคฤดูร้อน^๔

^๓ สัมภาษณ์, นายสะอาด สาธิยมารถ, องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย, ๕ กันยายน ๒๕๕๕.

^๔ สัมภาษณ์, นางอุษณีย์ ไกรสุริยวงศ์, บ้านมณฑลประสิทธิ์ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๘ กันยายน ๒๕๕๕.

๔. ท่านคิดว่าปัจจัยใดที่ทำให้การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของพระสงฆ์มีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จ

ปัจจัยที่ทำให้การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของพระสงฆ์มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จนั้นมีอยู่หลายประการด้วยกัน คือ (๑) ปัจจัยส่วนบุคคลคนของพระสงฆ์ ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทั้งทางโลกและทางธรรมอย่างลึกซึ้ง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพ เป็นแบบอย่างที่ดี สามารถสร้างความศรัทธาแก่ประชาชนได้ (๒) ปัจจัยด้านเนื้อหาสาระที่ใช้ในการสั่งสอนและการเผยแผ่ ต้องสามารถสื่อสารกับคนทุกกลุ่มทุกวัย และ (๓) ต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นจากวัด ชุมชน สถานศึกษา หน่วยงานราชการ ในเรื่องของอุปกรณ์ สถานที่ และงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆ^๕

๕. ให้ท่านวิเคราะห์แนวโน้มบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ว่ามีทิศทางอย่างไร จึงจะทำให้พระพุทธศาสนา อยู่คู่กับสังคมไทย

จากสภาพปัจจุบันสังคมมีปัญหาต่าง ๆ ทางด้านคุณธรรม จริยธรรม มากมายเป็นเหตุให้สังคม โดยทั่วไปต่างเรียกร้องให้สถาบันศาสนา คือ พระสงฆ์ กลับมาทำหน้าที่ในด้านการศึกษา โดยเฉพาะในส่วนของการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ประกอบกับปัจจุบันพระสงฆ์ส่วนใหญ่มีความต้องการกลับมาทำหน้าที่อย่างจริงจัง จึงสมควรที่สถาบันทางการศึกษา คือ โรงเรียน จะให้การสนับสนุนให้พระสงฆ์ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอนจริยศึกษาในโรงเรียนอย่างจริงจัง และมีระบบระเบียบมากขึ้น และพระสงฆ์ควรปรับปรุงบทบาทของตน ในเรื่องของการเป็นแบบอย่างที่ดีทางด้าน คุณธรรม จริยธรรม ให้สมาชิกในสังคมเกิดการยอมรับและเลื่อมใส ซึ่งจะทำให้การสั่งสอนอบรมของพระสงฆ์มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น^๖

สรุปผลจากการสัมภาษณ์ พบว่า บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในสังคมในด้านบทบาทของพระสงฆ์ในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในสังคมยังมีปัญหาคือ สภาวะจิตใจ และการเข้าใจซึ่งกันและกัน ในสังคม ในด้านจิตใจโลกของเราทุกวันนี้อะไรก็เปลี่ยนแปลงไปมากมายไม่ว่าจะเป็นสิ่งแวดล้อมควรมีผู้รู้อย่างแท้จริงเป็นผู้ให้ความรู้ ไม่ว่าจะเป็นด้านสถานศึกษา

^๕สัมภาษณ์, นางอัญชลี หนองแสง, บ้านมณฑลประสิทธิ์ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๓ กันยายน ๒๕๕๕.

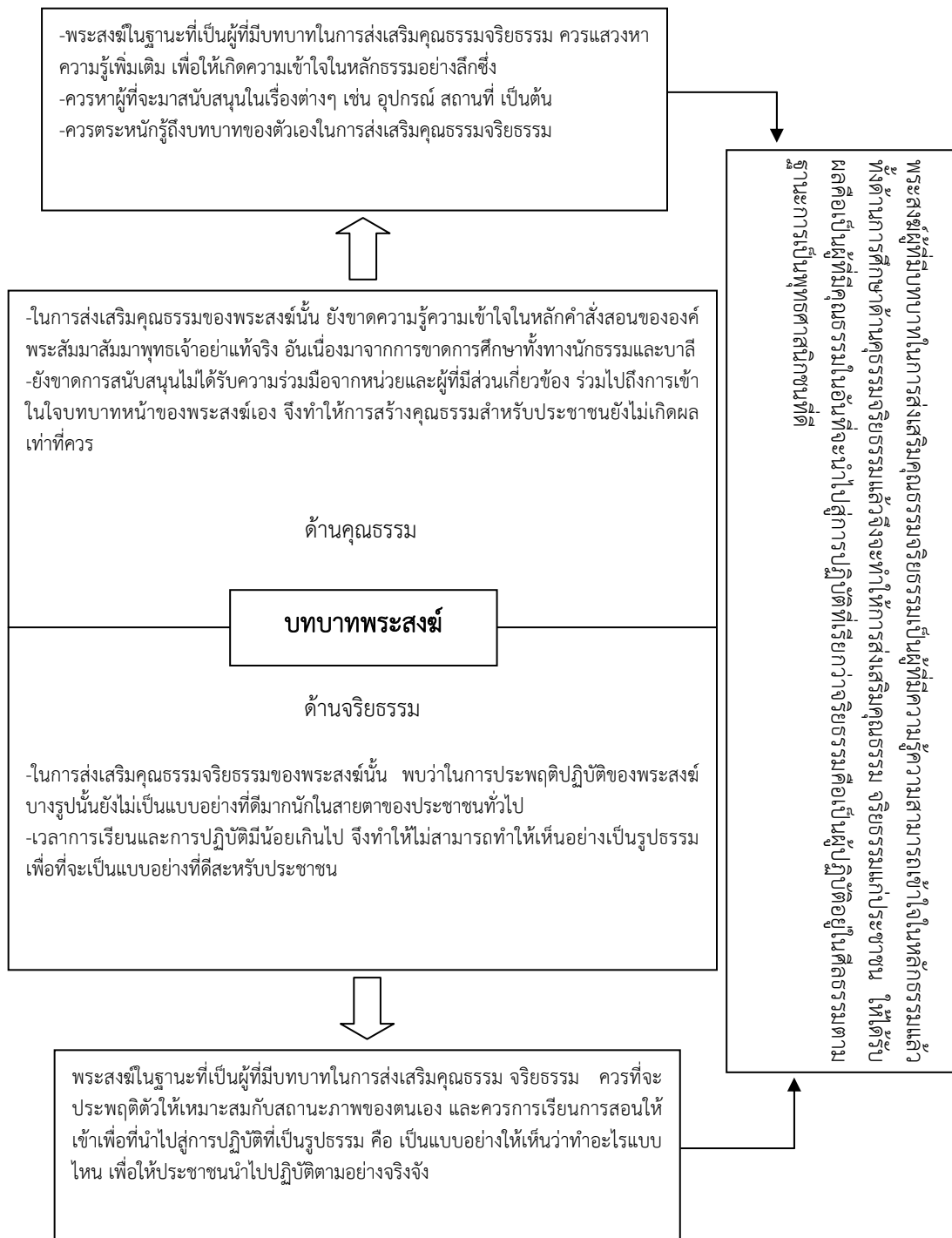
^๖สัมภาษณ์, นางจินนิตติ มะมม, บ้านมณฑลประสิทธิ์ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๖ กันยายน ๒๕๕๕.

วัด ชุมชน ไม่มีการบูรณาการร่วมกันจึงทำให้การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มีเกิดประสิทธิภาพ ้วยวุฒิและมีบุคลิกภาพที่น่าเคารพ และการเข้าใจซึ่งกันและกันในสังคม ในด้านจิตใจโลกของเราทุกวันนี้อะไรก็เปลี่ยนแปลงไปมากมายไม่ว่าจะเป็นสิ่งแวดล้อมหรือว่าความคิดของประชากรโลก ในด้านจริยธรรม จัดการศึกษาโดยการให้พระได้เข้าไปสอนตามโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาด้านคุณธรรม พระสงฆ์ในฐานะที่มีบทบาทในด้านการให้การศึกษาฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมปฏิบัติธรรม

๔.๖ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง“บทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research) ในการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยสำรวจความคิดเห็นของประชาชน และให้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน ๖ คน

หลังจากที่ได้ทำการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายด้านเรียงลำดับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการส่งเสริมคุณธรรมอยู่ในระดับมาก และด้านการส่งเสริมจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้ว่าวิจัยถือว่าผลการวิจัยอยู่ในระดับพอใช้ และเมื่อได้สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ได้ให้ทัศนคล้ายๆกัน ไปที่บทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ถือว่ามีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจัง และเมื่อได้ศึกษาจากปัญหาและข้อเสนอแนะ พบว่า ปัญหาด้านปัจจัยส่วนบุคคลของพระสงฆ์และขาดการสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้องๆ คือ พระสงฆ์ยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทของตัวเอง และขาดการสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์ สถานที่ จึงทำให้การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย ดังแผนภาพที่ ๔.๑

แผนภาพที่ ๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑ แสดงให้เห็นบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

๑) ด้านคุณธรรม ในการส่งเสริมคุณธรรมของพระสงฆ์นั้น ยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักคำสอนขององค์พระสัมมาสัมมาพุทธเจ้าอย่างแท้จริง อันเนื่องมาจากการขาดการศึกษาทั้งทางนักธรรมและบาลี ยังขาดการสนับสนุนไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมไปถึงการเข้าใจบทบาทหน้าที่ของพระสงฆ์เอง จึงทำให้การสร้างคุณธรรมสำหรับประชาชนยังไม่เกิดผลเท่าที่ควร ดังนั้น พระสงฆ์ในฐานะที่เป็นผู้ที่มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ควรแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักธรรมอย่างลึกซึ้ง ควรหาผู้ที่มาสนับสนุนในเรื่องต่างๆ เช่น อุปกรณ์ สถานที่ เป็นต้น ควรตระหนักถึงบทบาทของตัวเองในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

๒) ด้านจริยธรรม ในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของพระสงฆ์นั้น พบว่าในการประพฤติปฏิบัติของพระสงฆ์บางรูปนั้นยังไม่เป็นแบบอย่างที่ดีมากนักในสายตาของประชาชนทั่วไป รวมไปถึงเวลาการเรียนและการปฏิบัติมีน้อยเกินไป จึงทำให้ไม่สามารถทำให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับประชาชน ดังนั้น พระสงฆ์ในฐานะที่เป็นผู้ที่มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ควรที่จะประพฤติตัวให้เหมาะสมกับสถานะภาพของตนเอง และควรการเรียนการสอนให้เข้าใจเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม คือ เป็นแบบอย่างให้เห็นว่าทำอะไรแบบไหน เพื่อให้ประชาชนนำไปปฏิบัติตามอย่างจริงจัง

ดังนั้นพระสงฆ์ผู้ที่มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้าใจในหลักธรรมแล้วทั้งด้านการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรมแล้ว จึงจะทำให้การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่ประชาชน ให้ได้รับผลคือเป็นผู้ที่มีคุณธรรมเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างแท้จริง ในอันที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่เรียกว่าจริยธรรม คือเป็นผู้ปฏิบัติอยู่ในศีลธรรมตามหลักธรรมคำสอนที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมาและได้นำหลักธรรมคำสอนต่างไปเผยแผ่เพื่อความดำรงอยู่ของพระพุทธศาสนาในฐานะการเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี